

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Δευτέραν, 14^{ην}/27^{ην} Σεπτεμβρίου 2021, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἑορτὴ τῆς παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία ἀναμιμνήσκειται ὅτι μετὰ τὴν τέλει τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὁ συναχθεὶς λαὸς ἐζήτησε νὰ ἴδῃ καὶ προσκυνήσῃ τὸν εὐρεθέντα Τίμιον Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων Μακάριος καὶ ἡ ἁγία Ἑλένη ὕψωσαν αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἴδου μακρόθεν ὅλοι. Τότε πάντες ἀνεφώνησαν τὸ “Κύριε ἐλέησον, “Κύριε ἐλέησον”, πολλάκις. Ἐκτοτε ἡ πρᾶξις αὕτη καθιερώθη νὰ ἑορτάζεται ἰδιαιτέρως τὴν ἐπομένην ἡμέραν, ἥτοι τὴν 14^{ην} Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Εἰς μνήμην τοῦ γεγονότος τούτου ἐτελέσθη ἀφ’ ἐσπέρας εἰς τὸ Καθολικὸν τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Μέγας Ἑσπερινὸς Παρρησίας μετὰ θυμιάματος καὶ Ἀρτοκλασίας, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, τῆ συνιερουργία Ἁγιοταφίτων Πατέρων.

Τὴν ἐπομένην, κυριώνυμον ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐτελέσθη θεία Λειτουργία εἰς τὸ Καθολικὸν, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, συλλειτουργούντων Αὐτῷ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου καὶ Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Θαβωρίου κ. Μεθοδίου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου, Λύδδης κ. Δημητρίου, Πέλλης κ. Φιλουμένου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ καὶ τοῦ Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου, Ἁγιοταφίτων Ἱερομονάχων, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Εὐλογίου, ψάλλοντος τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεών, μετέχοντος ἱκανοῦ λαοῦ, παρουσίας τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ἤρχισε ἡ λιτανεὶα ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τοῦ Καθολικοῦ, διερχομένη διὰ μέσου τοῦ χώρου τῆς Ἁγίας Ἀποκαθλώσεως καὶ φθάνουσα εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Ἁγίας Ἑλένης. Ἐνταῦθα οἱ διάκονοι ἐθυμίασαν εἰς τὸ Ἱερόν Βῆμα τῶν Ἀρμενίων καὶ διὰ τῶν βαθμίδων τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἁγίας Ἑλένης ἡ λιτανεὶα κατῆλθεν εἰς τὸ προσκύνημα τῆς Εὐρέσεως, ὅπου ἠκολούθησεν ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου, συμφώνως πρὸς τὸ Τυπικόν, παρισταμένων περίξ Αὐτοῦ τῶν ὀφφικιαλίων Ἁγιοταφίτων, τῶν λοιπῶν ἀναμενόντων εἰς τὸν χῶρον τοῦ προσκυνήματος τῆς Ἁγίας Ἑλένης.

Ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς Εὐρέσεως ἡ λιτανεὶα ἀνῆλθε καὶ στραφεῖσα δεξιὰ, διῆλθε διὰ τοῦ χώρου τοῦ Ἑπτακαμάρου καὶ περιστράφη τρίς περίξ τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Ἐντεῦθεν ἡ λιτανεὶα ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐψάλη τρίς τὸ «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου» καὶ ἀνεπέμφθη δέησις καὶ ὕψωθη ὁ Τίμιος Σταυρὸς καὶ πάλιν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, τεθέντος ἔπειτα εἰς τὸν βράχον τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἐψάλη τὸ “Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως” καὶ “Τὸν Σταυρὸν Σου προσκυνοῦμεν Δέεσποτα” καὶ ἔλαβε χώραν ἡ προσκύνησις τοῦ Τιμίου

Σταυροῦ ὑπό τοῦ Πατριάρχου, τῶν Ἀρχιερέων καί τοῦ κ. Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ. Εὐαγγέλου Βλιώρα καί ἀκολουθῶς ὑπό τῶν πιστῶν, λαμβανόντων ἄνθη βασιλικοῦ πρός ἁγιασμόν οἴκων, ψυχῶν καί σωμάτων καί παρασκευήν ἄρτου Εὐχαριστίας ἀντί προζυμίου, ὡς μαρτυροῦν αἱ ἐτοιμάζουσαι τά πρόσφορα καί ἀποδίωξιν ἀσθενειῶν.

Ἐκ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ ἡ Πατριαρχική Συνοδεία κατήλθε διά τῶν ἐσωτερικῶν βαθμίδων εἰς τό Ἱερόν Βῆμα τοῦ Καθολικοῦ καί ἐκεῖθεν ἠκολούθησεν ἡ ἄνοδος εἰς τά Πατριαρχεῖα.

Ἐνταῦθα ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διά τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ:

«Ὁ διά βρώσεως τοῦ ξύλου τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος διά σταυροῦ κατήργηται σήμερον. Τῆς γάρ Προμήτορος ἡ παγγενῆς κατάρα διαλέλυται τῷ βλαστῷ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος ἦν πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν μεγαλύνουσιν», ἀναφωνεῖ ὁ ἱερός Κοσμάς.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί.

Ἡ Χάρις καί ἡ δύναμις τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιοῦ Σταυροῦ ἠξίωσεν ἡμᾶς καί ἐφέτος, ἵνα ἐορτάσωμεν τήν Ὑψωσιν αὐτοῦ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τόπῳ τῆς εὐρέσεως αὐτοῦ καί βεβαίως ἐν τῷ φρικτῷ Γολγοθᾶ, διά τῆς τελέσεως τῆς θείας Πατριαρχικῆς Λειτουργίας ἐν τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τιμᾷ ἰδιαιτέρως τόν Τίμιον Σταυρόν, διότι κατά τόν ἅγιον Ἰωάννην τόν Δαμασκηνόν, «τρόπαιον γάρ Χριστοῦ ὁ σταυρός· ἅπαξ μὲν παγεῖς, ἀεὶ δέ δαίμονας τρεπόμενος».

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Τίμιος Σταυρός ἀποτελεῖ τό σύμβολον τῆς δυνάμεως τῆς καταργήσεως τοῦ θανάτου τῆς φθορᾶς, «δι' οὐδενός γάρ ἑτέρου ὁ θάνατος κατήργηται, ἢ τοῦ προπάτορος ἁμαρτία λέλυται, ὁ ἄδης ἐσκύλευται... εἰ μή διά τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διά σταυροῦ γάρ ταῦτα πάντα κατέρθωται», λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός.

Κατά δέ τόν θεῖον Παῦλον, ὁ Τίμιος Σταυρός εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις τῆς αὐταπαρνήσεως καί τῆς ἄκρας ταπεινώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἄρπαγμόν ἠγήσατο τό εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἐαυτόν ἐκένωσε μορφῇ δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος καί σχήματι εὐρεθείς ὡς ἄνθρωπος ἐταπεινώσεν ἑαυτόν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ», (Φιλιπ. 2, 6-8).

Ὅπως διά τοῦ ξύλου τῆς παρακοῆς τῶν Πρωτοπλάστων καί «φθόνῳ διαβόλου ὁ θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον», (Σοφ. Σολ. 2, 24) οὕτως καί διά τοῦ ξύλου τῆς ὑπακοῆς, τουτέστιν τοῦ σταυροῦ εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον τῆ ἀπίρῳ φιλανθρωπία τοῦ θεοῦ ἢ ἐν Χριστῷ αἰώνιος ζωή. «Εγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καί ἡ ζωή» (Ἰωάν. 11,25) λέγει Κύριος. «Χριστός ἐγερθείς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος Αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει», (Ρωμ. 6,9) κηρύττει ὁ θεσπέσιος Παῦλος. Κατά δέ τόν ἅγιον Κύριλλον Ἀλεξανδρείας, ὁ σταυρικός θάνατος τοῦ Χριστοῦ ἀπετέλεσε τήν πηγὴν τῆς ἀνανεώσεως διά τήν ἀφθαρσίαν καί τήν

καινότητα τῆς ζωῆς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων: «ἀνανεώσεως ἀρχή τῆς εἰς ἀφθαρσίαν καί καινότητα ζωῆς ὁ τοῦ Κυρίου θάνατος ἦν».

Τό μεγαλεῖον τοῦ Σωτήρος ἡμῶν Χριστοῦ καί τό ἀκατάληπτον θεῖον μυστήριον τοῦ Σταυροῦ διατυπώνει ἐναργέστατα ὁ Ἱερώτατος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολασσαεῖς ἐπιστολῇ αὐτοῦ λέγων: «ἐν αὐτῷ [τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ] εὐδόκησε πᾶν τό πλήρωμα κατοικῆσαι καί δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τά πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τῶν αἱμάτων τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι αὐτοῦ εἴτε τά ἐπί τῆς γῆς εἴτε τά ἐν τοῖς οὐρανοῖς», (Κολ. 1, 19-20).

Ἡμεῖς δέ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἶπωμεν: «Σῶσον ἡμᾶς Σταυρέ τῇ δυνάμει σου· ἀγίασον ἡμᾶς τῇ λαμπρότητί σου, Τίμιε Σταυρέ, καί κραταίωσον ἡμᾶς τῇ ὑψώσει σου· ὅτι φῶς ἡμῖν δεδώρησαι καί σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν» Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας